

Interview met Emiel Brouckaert, directeur Rederscentrale

## 'Uitbreiding van de Belgische garnalenvissersvloot is quasi onmogelijk'



Emiel Brouckaert

De Rederscentrale, met maatschappelijke zetel en kantoor in Oostende, is de beroeps- en belangenorganisatie van de Belgische reders die actief zijn in de zeevisserij. De producentenvereniging ijvert voor economische, sociale en ecologische duurzaamheid van de Belgische visserijsector. West-Vlaanderen Werkt vroeg directeur Emiel Brouckaert naar de visie van zijn vereniging op de toekomst van de garnalenvisserij.

**Wat is de rol en het belang van de garnalenvangst binnen de Belgische visserij?**

**Emiel Brouckaert:** "Het segment van de Belgische vissersvloot dat actief is in de garnalenvangst bestaat enerzijds uit de kustvissers die zich toespitsen op deze bedrijvigheid en anderzijds uit enkele vaartuigen uit het klein vlootsegment (Eurokotters). Die laatste vissen vooral tijdens de zomermaanden op garnalen. De garnalenvisserij biedt deze Eurokotters in de zomerperiode een alternatief voor het verbruik van hun jaarlijkse visquota.

Alhoewel andere Europese lidstaten vragen om de uitwerking van een beheersysteem voor de visserij op grijze garnaal, zijn er momenteel geen aanduidingen van overbevissing. De Rederscentrale werkt actief mee aan de analyse van een eventueel Europees beheer, rekening houdend met de nichesituatie van de Belgische garnalenvisserij.

Ook werkt de Rederscentrale mee aan initiatieven om de kwaliteitsreputatie van de garnaal te behouden en te verbeteren. Vooral de vangsttechniek komt hierbij aan bod. Eigen analyse maakt dat de Rederscentrale en de Belgische overheid voorstander zijn van een vrije garnalenvisserij voor de kleinschalige Belgische activiteiten, vooral voor de eigen kust."

**De grijze noordzeegarnaal is niet schaars, er zijn geen quota of vangstbeperkingen en er zijn geen lange vaarafstanden af te leggen. Tegelijk is de vraag van de consument naar dit gastronomisch product groot. Toch is het aandeel van de Belgische vissers in dit segment zeer beperkt en stagneert het aantal garnalenvissersschepen en het jaarlijkse opgevisste garnalenvolume van onze vloot. Hoe verklaart u deze situatie? Waarom komen er geen nieuwe Belgische initiatieven voor de garnalenvangst? Waarom vissen er niet meer reders op de grijze noordzeegarnaal?**

"Vandaag telt de Belgische vissersvloot minder dan 70 actieve vaartuigen. Daarvan vallen er nu een 17-tal onder het kustvlootsegment. Deze vaartuigen zijn hoofdzakelijk actief voor onze Belgische kust (slechts 67 km lang), dus ook wanneer ze de garnalenvisserij beoefenen. Deze specifieke visserij spitst zich toe op de periode van het jaar waarin er grote exemplaren kunnen gevangen worden. Dit is de periode vanaf het midden van de zomer tot het einde van de herfst. Gedurende de wintermaanden is de bedrijvigheid zeer laag, omdat er dan minder grote garnalen aanwezig zijn en de weersomstandigheden de mogelijkheden tot uitvaren vaker beperken.

De kustvisserij is ook op bedrijfsgebied kleinschalig en in sommige gevallen zelfs een familiegebeuren, waarbij de reder op zee gaat en de vrouw aan land de garnaal verkoopt. Denk maar aan de vistrap in Oostende.

Ondanks de kleinschaligheid vragen een opstart en de exploitatie van een (garnaal)visserijbedrijf aanzienlijke investeringen. Als onderdeel van de primaire sector zijn er wel steunmogelijkheden, maar overheidssubsidies voor nieuwe vaartuigen zijn momenteel niet langer aan de orde. Daardoor is het moeilijk voor jonge schippers om te investeren in nieuwe vissersschepen.

Verder legt het Europees visserijbeleid strenge beperkingen op voor de visserijcapaciteit van de lidstaten. In België wordt daarmee rekening gehouden in het Marien Ruimtelijk Plan (MRP) van het Belgische deel van de Noordzee. Dit bepaalt onder andere dat alleen bestaande vaartuigen mogen vissen binnen zone 1 (Nieuwpoort-De Panne). Dus zijn ook de uitbreidingsmogelijkheden beperkt.

Wat binnen de Belgische visserijeconomie het meest doorweegt, is het feit dat garnalenvisserij alleen met kleinere vaartuigen gebeurt. De Belgische vloot bestaat echter voor de helft uit grotere vaartuigen die andere visserijactiviteiten beoefenen. Dit alles maakt uitbreiding voor de Belgische garnalenvisserij praktisch onmogelijk."

### Duurzaamheid als overlevingsfactor

Hoe ziet u de Belgische garnalenvisserij in de toekomst verder evolueren? Welke doelstellingen of verwachtingen stelt de Rederscentrale daarbij?

‘We zien de garnalenvisserij gunstig evolueren omdat er via collectieve acties binnen de Rederscentrale en onder het Vlaams initiatief ‘Visserij verduurzaamt - Maatschappelijk Convenant in uitvoering van de doelstellingen van Vistraject’ enorme duurzaamheidsinspanningen geleverd worden. Dit omvat ook begeleiding van de inspanningen die nodig zijn om tegemoet te komen aan de vereisten van het Marien Ruimtelijk Plan van het Belgisch gedeelte van de Noordzee. Zoals de verplichting tot het gebruik van rolsloffen en van een zeeflap op de schepen.’

Hoe kijkt de Rederscentrale aan tegen de pogingen van een aantal West-Vlaamse actoren uit de garnalenvisserij om meer toegevoegde waarde te creëren voor de grijze noordzeegarnaal via het Purus-label?

‘Een label dat zowel de producent als de consument toegevoegde waarde biedt, is een initiatief waar we achter staan. Binnen de Rederscentrale is een werkgroep Kust- en Garnalenvisserijoverleg opgericht, waar ook de Vlaamse Visveilingen bij betrokken worden. Onder andere op dit forum komen commercialisatie-initiatieven aan bod en ook vragen naar en noodzaak tot certificering en/of labeling.

Het feit dat het product garnalen zeer gekend is bij de Belgische consument is een troef. Maar liefst 54 % van de totale aanvoer binnen Europa wordt in België geconsumeerd. Gezien de Belgische vloot minder dan twee procent vertegenwoordigt van de totale Europese garnalenvangst, is het moeilijk om de kleinschalige lokale Belgische garnalenvisserij te laten passen in een pan-Europees initiatief tot certificering, zoals het duurzaamheidslabel MSC. Een kwaliteitslabel zoals **Purus** biedt daarentegen wel mogelijkheden voor de Belgische nicheproductie van garnalen.

De Rederscentrale streeft naar algemene erkenning van de vele inspanningen tot verduurzaming die de Belgische visserij doet. We zijn ervan overtuigd dat een certificering door een (al dan niet commerciële) onafhankelijke entiteit tot de mogelijkheden behoort.’ ■

*Interview: JBV1*

